TAMPERE.
FINLAND

TAMPEREEN KAUPUNGIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KATSAUS 8/2026

TAMPERE

TAMPERE. FINLAND

Sisällys

Keskeiset nostot

Talouden ja henkilöstön avainluvut

Yhteenveto toiminnan tavoitteiden toteutumisesta

Toimintaympäristö

Talous

Poikkeamat talousarvioon, sitovat erät

Talous ja toiminta yksiköittäin

Henkilöstö

TAMPERE

Keskeiset nostot

TAMPERE. FINLAND

Talous

Suomen talouden kasvu on ollut odotettua nopeampaa. Valtionvarainministeriön ennusteen mukaan BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2026, 1,8 prosenttia vuonna 2027 ja 1,5 prosenttia vuonna 2028.
Tampereen talousnäkymiä varjostavat heikentyneet verotuloennusteet ja työttömyysturvamenojen voimakas kasvu.

Toimintaympäristö

Tampereen elokuun työllisyystilanne koheni heinäkuusta. Työttömyysaste oli Tampereella 15,9 %. Vuoden takaiseen verrattuna kasvua oli kuitenkin 2,2 %-yksikköä. Työllisyystilanne on vielä haasteellinen pitkäaikaistyöttömien, rakennetyöttömien ja alle 25-vuotiaiden kohdalla.

Tampereen väestönkasvu kääntyi kesällä positiiviseksi. Väestö on kasvanut vuoden alusta 2 272 asukkaalla, mikä on lähes edellisvuoden vastaavan ajanjakson tasolla.

Henkilöstö

Kaupunginhallitus antoi 31.8. toimeksiannon käynnistää yhteistoimintaneuvottelut henkilöstö-, talous-, viestintä- ja markkinointitoimintojen uudelleen järjestämisestä. Tavoitteena on selkeyttää rakenteita, kehittää yhteistyötä ja vahvistaa palvelujen vaikuttavuutta. Mahdollisella uudelleenorganisoinnilla ei tavoitella henkilöstövähennyksiä. Mahdolliset kustannushyödyt toteutuvat toimintatapojen kehittämisen kautta.

TAMPERE

Talouden ja henkilöstön avainluvut

(tilinpäätösennuste 2026, vertailu muutettuun talousarvioon)

Toimintakate	Vuosikate	Tulos	Investoinnit (netto)	Henkilöstö
-755,8 M€	**92,6 M€**	**-54,4 M€**	**-207,8 M€**	**8 170 htv**
+10,8 M€	-2,3 M€	-10,2 M€	+36,9 M€	-161 htv
		Toiminnallinen tulos -65,9 M€	Investointien tulorahoitus 45 %	

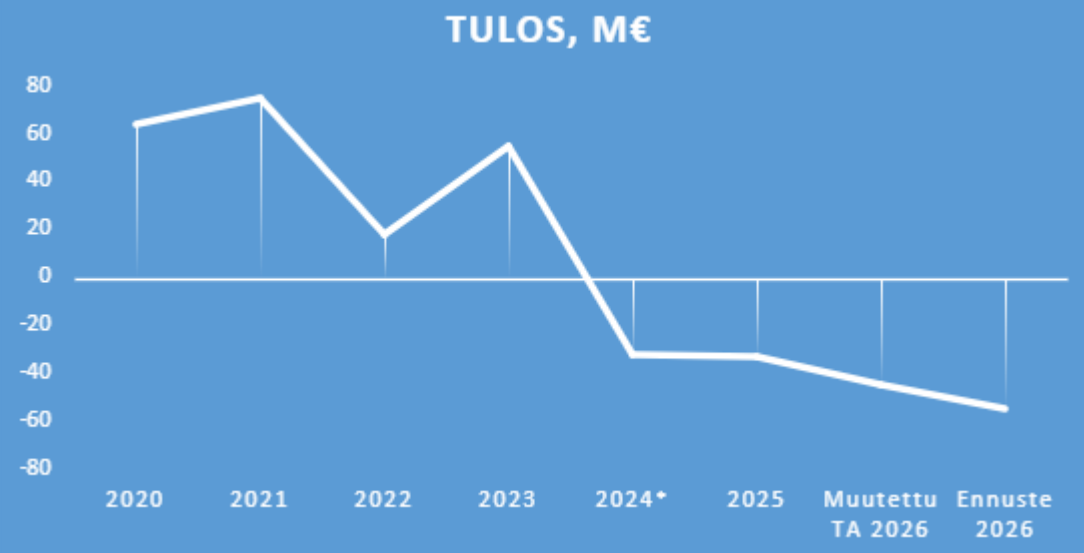

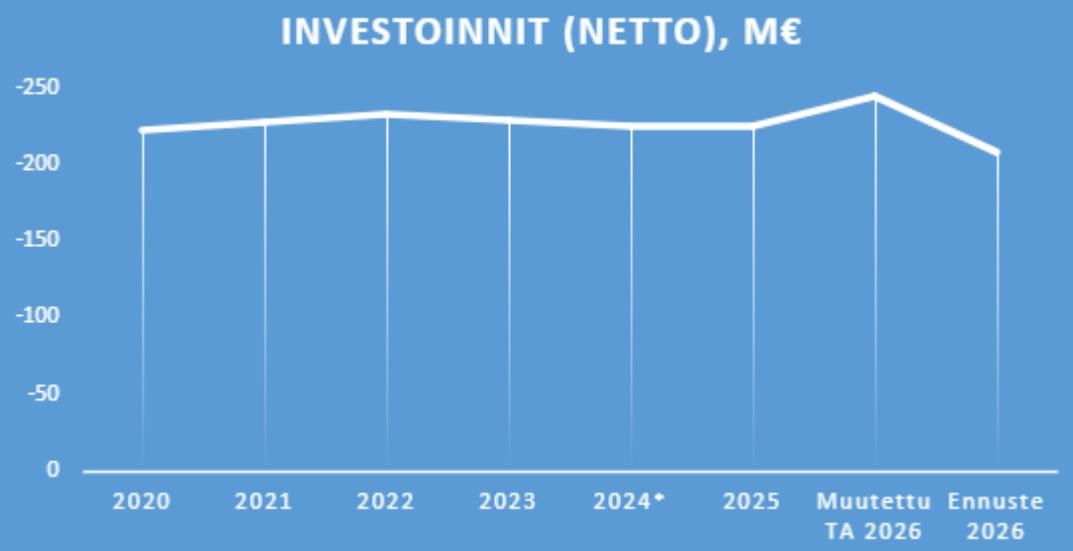

* Vuosi 2024 ilman Tampereen Veden yhtiöittämisen vaikutusta

Yhteenveto toiminnan tavoitteiden toteutumisesta
Talousarviotavoitteet 2026

Lautakunnille, työllisyysjaostolle ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle (konsernihallinto) asetettiin vuoden 2026 talousarviossa Tampereen strategian pohjalta yhteensä 51 sitovaa talousarviotavoitetta. Elokuun tilanteessa:

- **32 tavoitteen arvioidaan toteutuvan (+)**
- **10 tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain (+/-)**
- **3 tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta (-)**
- **6 tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida (?)**

Tavoitteet poikkeamineen on avattu tarkemmin tässä aineistossa lautakuntien ja konsernihallinnon osioissa.

Tarkemmin toiminnan tavoitteiden toteutumiseen voi tutustua erillisessä talousarviotavoitteiden toimeenpanon Power BI -raportissa.

Tampereen Tekemisen kaupunki 2035 -strategian toteutumisen kokonaistilannetta voi puolestaan seurata kerran vuodessa päivittyvällä strategiaseurannan Power BI -raportilla.

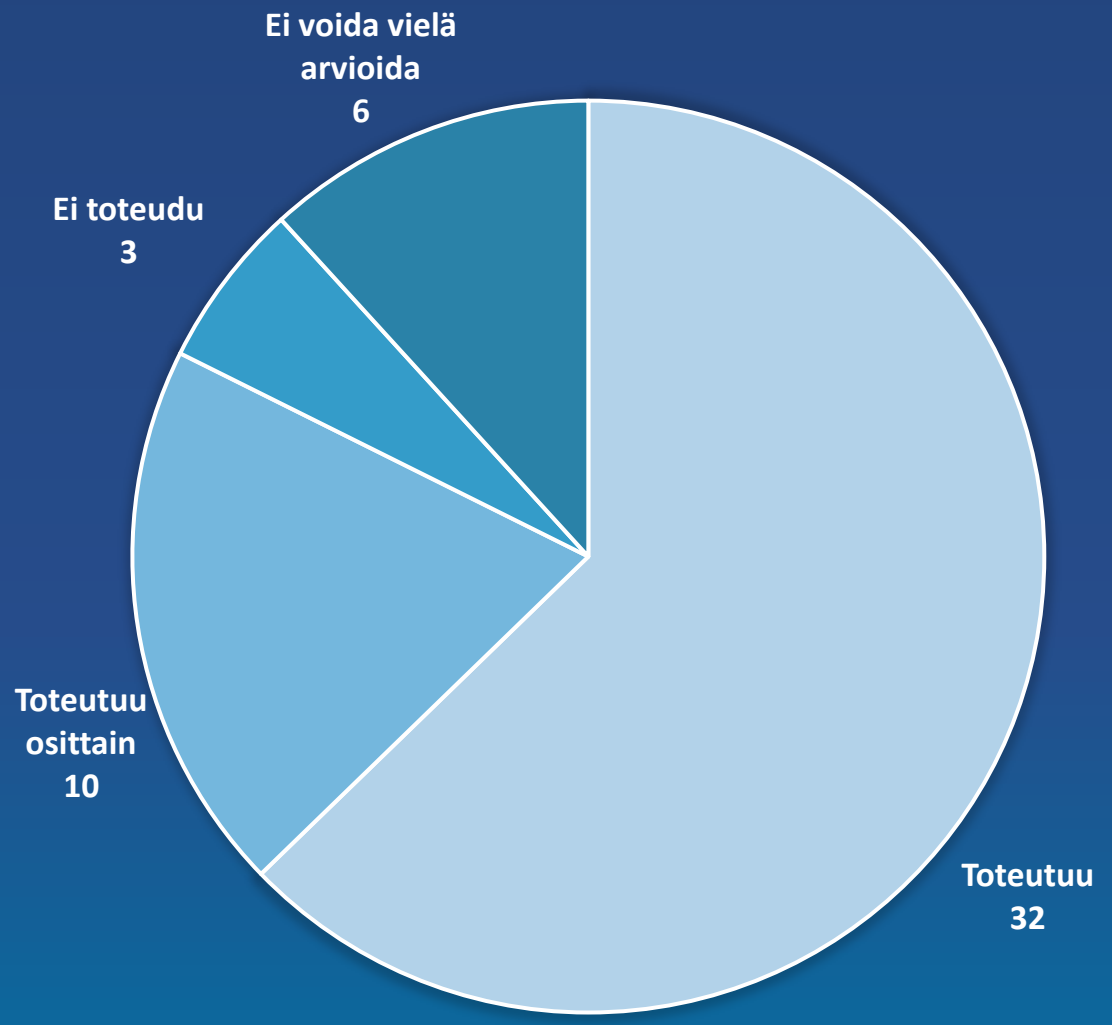

TAMPERE.
FINLAND

TAMPERE

TAMPERE. FINLAND

Toiminta-ympäristö

Väestö

Työttömyys

Asuntorakentaminen

TAMPERE

Väestönkasvu ja sen rakenne

Elokuu 2026, ennakkotieto

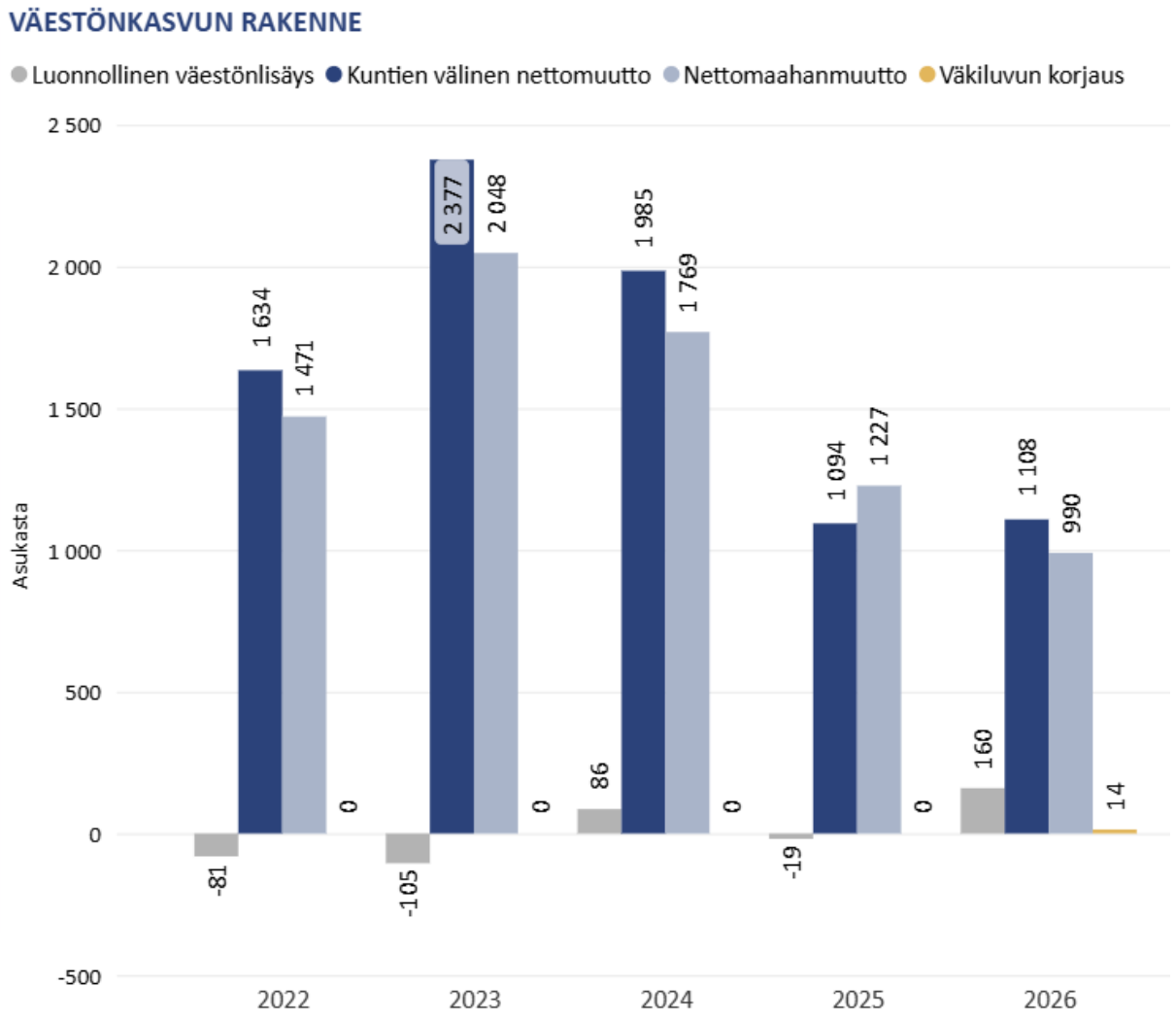

Lähde: Tilastokeskus ennakkotiedot

- Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Tampereella oli elokuun lopussa 265 609 asukasta.
- Tampereen väestönkasvu oli alkuvuonna tahmeaa, mutta kääntyi kesällä positiiviseksi. Elokuun loppuun mennessä väestö on kasvanut 2 272 asukkaalla ja jäi noin 30 asukasta edellisvuoden vastaavan ajanjakson kasvusta.
- Tampere sai kuntienvälisessä muutossa muuttovoittoa 1 108 asukasta ja maahanmuuton osalta muuttovoittoa saatiin 990 asukkaan verran.
- Luonnollinen väestönlisäys oli elokuun lopun tilanteessa 160 asukasta.
- Vieraskielisten osuus väestöstä oli noin 12,3 %.
- Ensimmäisen ja toisen kvartaalin aikana noin 80 % Tampereelle kohdistuneista maahanmuutoista (tulomuutto) oli tehty Euroopasta ja Aasiasta.

Työttömyys

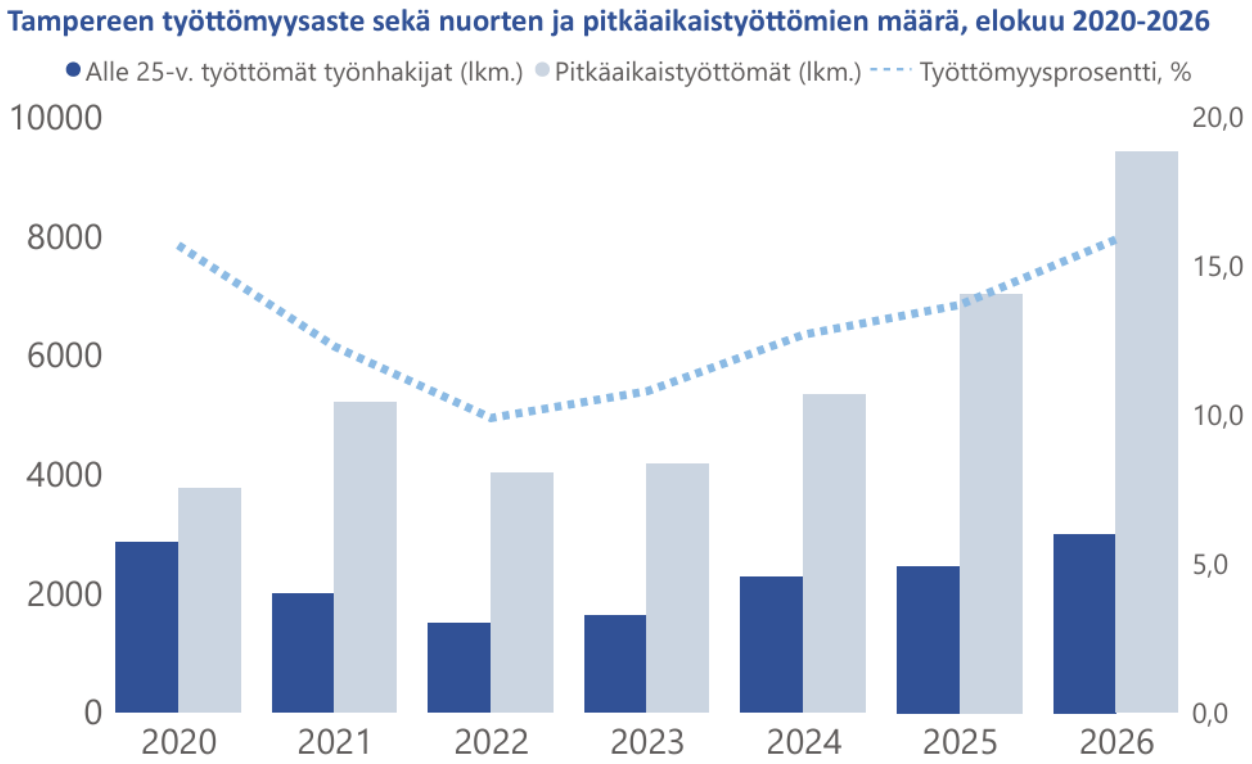

- Tampereen työttömyysaste oli elokuussa 15,9 % (koko maassa 12,0 %).
- Työttömänä työnhakijana oli 21 551 tamperelaista. Vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna työttömyysaste kasvoi 2,2 %-yksiköllä ja työttömien työnhakijoiden määrä 3 415 henkilöllä. Verrattuna edelliseen kuukauteen tilanne on kuitenkin parantunut: työllisyysaste on laskenut heinäkuusta 1,2 %-yksiköllä ja työttömien työnhakijoiden määrä laskenut 1 641 henkilöllä.
- Työttömien määrä on vuoden aikana kasvanut erityisesti pitkäaikaistyöttömien (+34 %), rakennetyöttömien (+28 %) ja alle 25-vuotiaiden (+22 %) kohdalla.
- Uusien avointen työpaikkojen määrä on pysynyt tasaisen matalalla koko vuoden. Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin elokuussa 2 229, mikä on 284 työpaikkaa enemmän kuin vuosi sitten.

Asuntorakentaminen

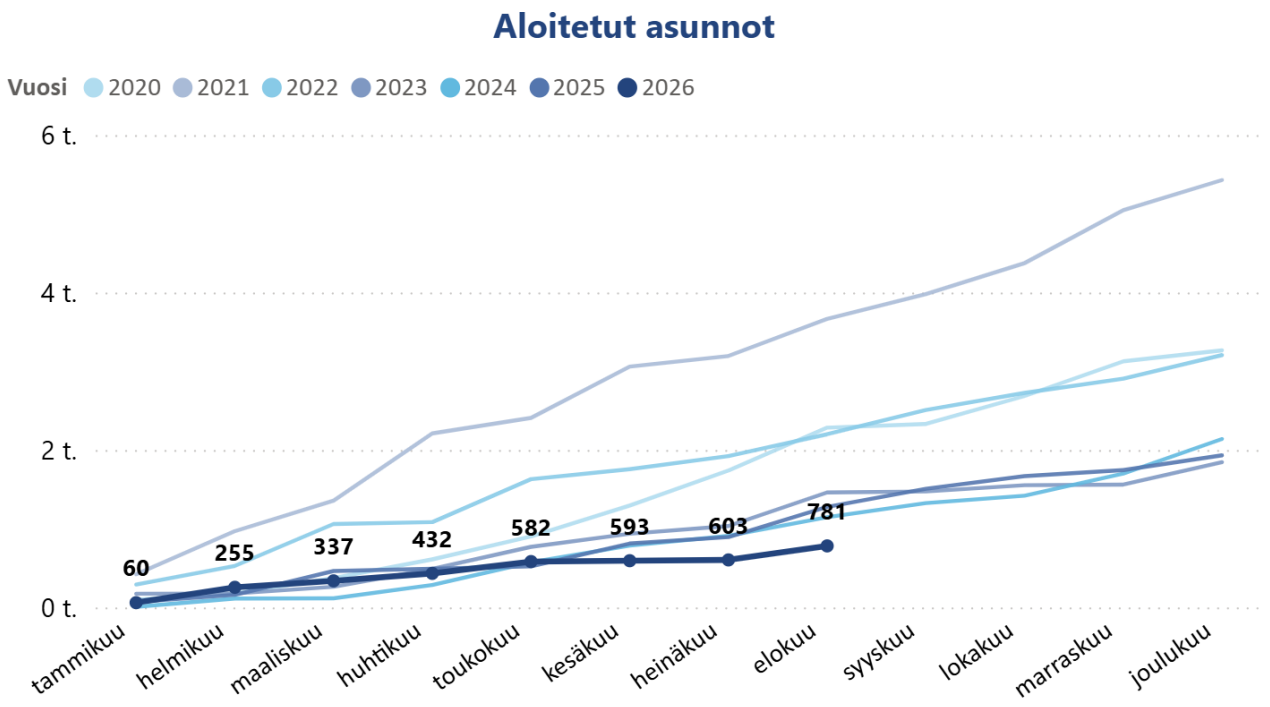

- Asuntorakentamisen tilanteessa ei ole tapahtunut käännettä suhteessa kahteen edelliseen vähäisen tuotannon vuoteen.
- Vuonna 2026 on valmistunut asuntoja samaa tahtia kuin 2024 ja 2025, mikä on huomattavasti vähemmän kuin aiemmin 2020-luvulla. Välillä tammikuu-elokuu valmistui 1235 asuntoa.
- Tänä vuonna asuntorakentamishankkeita on aloitettu elokuun loppuun mennessä 781 kappaletta, mikä on vähiten 2020-luvulla. Viimeksi vähemmän aloituksia elokuuhun mennessä on ollut vuonna 2009 (536 kpl).
- Elokuun loppuun mennessä on myönnetty 1284 rakennuslupaa (vrt 2024: 1239, 2025: 1260).
- Rakenteilla on vähemmän asuntoja kuin viime vuonna. 2026 syyskuun puolivälissä on rakenteilla n. 2130 asuntoa. Vuodentakainen vastaava luku on n. 2800.
- Rakentaminen on edelleen kerrostalovaltaista ja niitä on vuositasolla n. 90 % valmistuneista asunnoista. Poikkeuksellisesti tänä vuonna kerrostaloissa on ollut vain 82 % valmistuneista asunnoista.
- Valmistuneiden asuntojen mediaanikoko on ollut kasvussa jo useamman vuoden. Alhaisin huoneistoalan mediaani 36m^2 oli v. 2020 ja tänä vuonna asuntojen mediaanikoko on ollut 44m^2.

TAMPERE. FINLAND

Talous

Tuloslaskelma

Verorahoitus

Pysyvien vastaavien myyntivoitot

Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista

Rahoituslaskelma

Investoinnit

Tulorahoituksen riittävyys

Lainamäärän kehitys

Konserniennuste

TAMPERE

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026		Ero
Toimintatuotot	382,0	359,9	355,2	✗	-4,7
Toimintakulut	-1 068,2	-1 126,6	-1 111,1	✓	15,5
Toimintakate	**-686,1**	**-766,7**	**-755,8**	✓	**10,8**
Verotulot	641,2	687,0	673,0	✗	-14,0
Valtionosuudet	125,7	142,0	144,3	✓	2,2
Rahoitustuotot ja -kulut	25,6	32,5	31,2	✗	-1,3
Vuosikate	**106,2**	**94,9**	**92,6**	✗	**-2,3**
Poistot ja arvonalentumiset	-138,8	-139,1	-147,0	✗	-7,9
Tilikauden tulos	**-32,5**	**-44,2**	**-54,4**	✗	**-10,2**
Tilinpäätössiirrot	0,9	1,2	1,0	✗	-0,1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-31,6**	**-43,0**	**-53,3**	✗	**-10,3**

- Tilikauden tulosennuste on 54,4 M€ alijäämäinen, mikä on 10,2 M€ muutettua talousarviota heikompi.
- Toimintakatteen ennuste on 10,8 M€ budjetoitua parempi. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan budjetoitua parempana henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen takia.
- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan budjetoitua parempana erityisesti kasvatus- ja opetuslautakunnassa sekä konsernihallinnon yhteisissä erissä.
- Verorahoituksen ennustetaan toteutuvan 11,8 M€ budjetoitua heikompana.
- Poistojen ja arvonalentumisten ennustetaan toteutuvan budjetoitua suurempana, mikä johtuu pääosin kohdekohtaisten poistosuunnitelmien muutoksista. Muutosten taustalla ovat mm. tarkentuneet rakennusten purkuajankohdat.
- Vuosikatteen ennuste kattaa poistoista ja arvonalentumisista 63 prosenttia.

Verorahoitus

Milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero vrt. Muutettu TA 2026	Muutos vrt. TP 2025
Verotulot yhteensä	**641,2**	**687,0**	**673,0**	**-14,0**	**31,8**
Kunnallisvero	453,1	495,0	482,0	-13,0	28,9
Yhteisövero	77,7	81,0	83,5	2,5	5,8
Kiinteistövero	110,3	111,0	107,5	-3,5	-2,8
Valtionosuudet yhteensä	**125,7**	**142,0**	**144,3**	**2,2**	**18,6**
Peruspalvelut	11,6	26,4	26,9	0,5	15,3
Muut opetus ja kulttuuri	88,4	90,1	91,8	1,7	3,4
Verotulomenetysten korvaus	25,7	25,5	25,5	0,0	-0,1
Verorahoitus yhteensä	**766,8**	**829,0**	**817,3**	**-11,8**	**50,5**

- **Verotulojen ennuste** on 14 M€ talousarviota heikompi. Ennusteen laatimishetken jälkeen julkaistujen Kuntaliiton verolaskelmien perusteella tilanne on heikentynyt entisestään nyt ennustetusta tasosta.
- Kuntien verotulojen kehityksessä näkyy heikko yleinen talous- ja työttömyystilanne. Talouskasvun hienoinen elpyminen näkyy yhteisöverotuloennusteessa.
- **Kunnallisverotulojen** arvioidaan toteutuvan merkittävästi budjetoitua heikompana.
- Kunnallisveron arvioidaan kasvavan 29 M€ (6,4 %) edellisestä vuodesta; kasvu antaa liian positiivisen kuvan, koska tilikauden 2025 verotuloon kohdistui noin 10 M€ oikaisu. Vertailukelpoinen kasvu näin ollen on vain noin 20 M€.
- **Yhteisöverotuloja** arvioidaan kertyvän 2,5 M€ talousarviota enemmän.
- **Kiinteistöverotulojen** heikkenemiseen vaikuttaa kiinteistöjen verotusarvojen lasku ja vähäinen uudisrakentaminen. Lisäksi ennustetta heikentää verovuosiin 2022–2024 kohdistuneet vero-oikaisut.
- **Valtionosuuksia** saadaan päätösten mukaan 2,2 M€ talousarviota enemmän, josta ammatillisen koulutuksen lisärahoitusta on 1,2 M€.

Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot

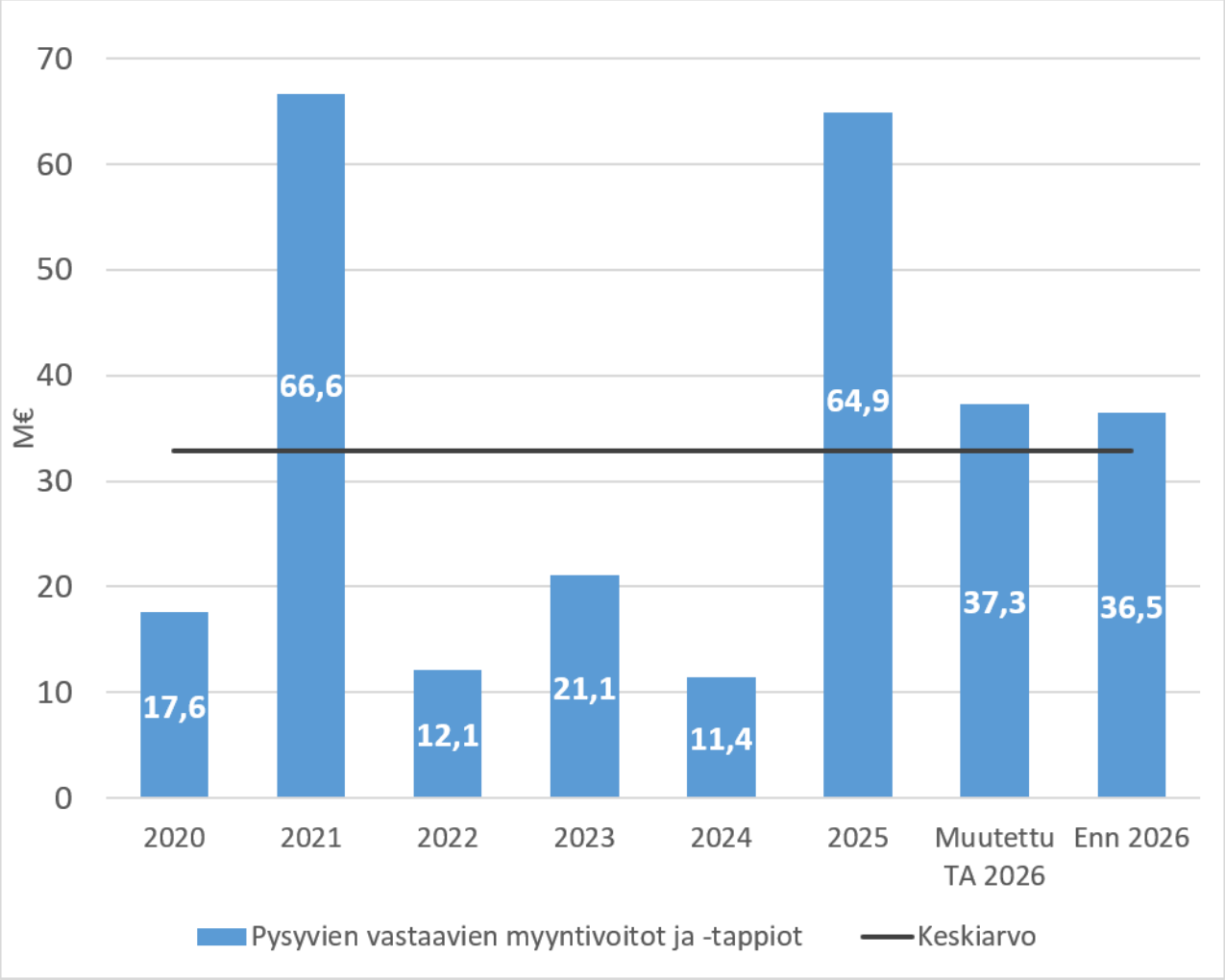

- Omaisuuden myyntivoittojen ja –tappioiden ennuste on 36,5 M€, joka on 0,8 M€ muutettua talousarviota heikompi.
- Merkittävimmät ennusteeseen sisältyvät toteutuneet myyntivoitot ovat maa-alueiden osalta Lapinniemen 1. tontti 1,6 M€ ja Nekalan entisen lastentalon tontti 1,0 M€.
- Rakennusten osalta merkittävin toteutunut myyntivoitto on Nekalan entinen lastentalo 0,1 M€.
- Ennusteeseen sisältyy mm. seuraavien rakennusten ja tonttien vielä toteutumattomat myyntivoitot: Keskuspaloasema, Maisansalon rakennukset, Hatanpään pesula-rakennus, Lapinniemen 2. tontti sekä Veturitallin tontti.

Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista

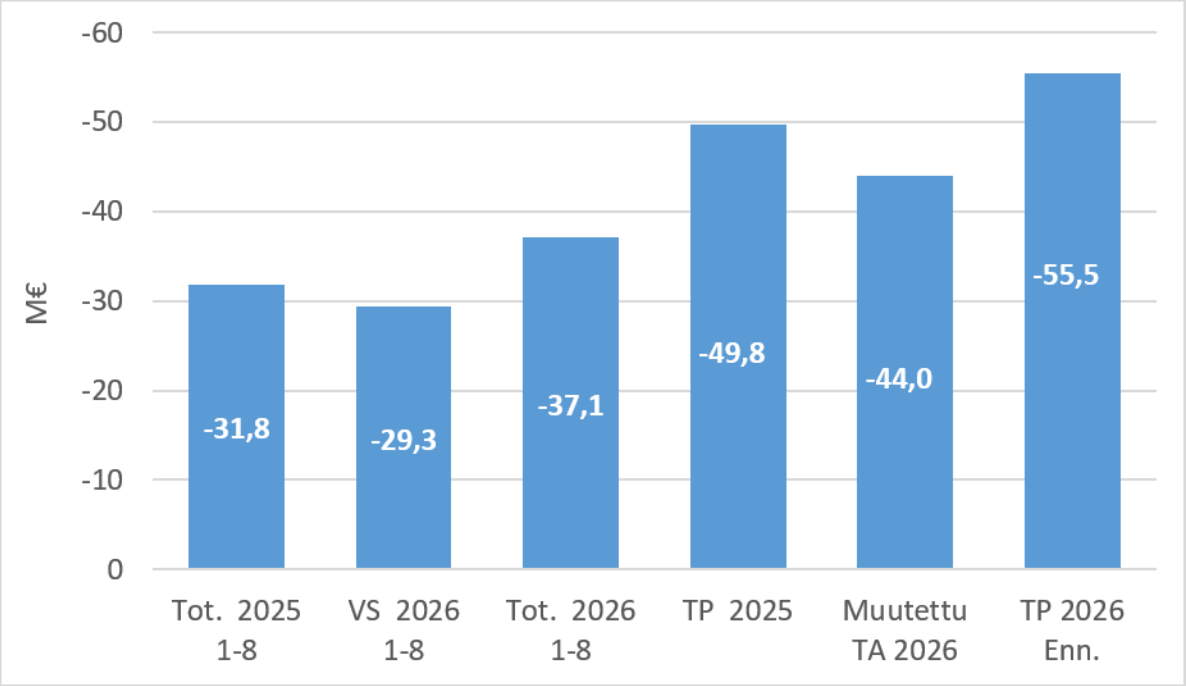

- TE-uudistus laajensi kunnan rahoitusosuutta työttömyystuista merkittävästi.
- Rahoitusosuus kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä heti 100 työttömyyspäivän jälkeen.
- Pitkään työttömänä olleiden osuus työttömyysturvamaksuista on merkittävä. 80 % työttömyysturvamaksuista aiheutuu yli 400 päivää työttömänä olleista.
- Kunnan rahoitusosuuden ennuste -55,5 M€ ylittää budjetoidun 11,5 M€.
- Kasvua edelliseen vuoteen on 5,7 M€.
- Keskeisin syy on vaikea työttömyystilanne sekä työttömyyden pitkittyminen ja näistä aiheutuva työttömyysturvamenojen kasvu.

Rahoituslaskelma

Milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero vrt. Muutettu TA 2026	Muutos vrt. TP 2025
Toiminnan rahavirta	**41,2**	**57,5**	**56,1**	**-1,4**	**14,9**
Vuosikate	106,2	94,9	92,6	-2,3	-13,6
Tulorahoituksen korjauserät	-65,0	-37,3	-36,5	0,8	28,5
Investointien rahavirta	**-126,7**	**-201,0**	**-163,7**	**37,3**	**-36,9**
Investointimenot	-229,6	-246,2	-209,2	37,0	20,3
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3,7	1,6	1,5	-0,1	-2,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutust	99,1	43,7	44,1	0,4	-55,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-85,5**	**-143,5**	**-107,6**	**35,9**	**-22,1**
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-0,6	-1,1	1,5	2,7	2,1
Lainakannan muutokset	76,5	149,5	149,6	0,1	73,1
Muut maksuvalmiuden muutokset	30,0	0,0	0,0	0,0	-30,0
Rahoituksen rahavirta	**105,9**	**148,4**	**151,2**	**2,8**	**45,3**
Rahavarojen muutos	**20,4**	**4,9**	**43,6**	**38,6**	**23,2**
Rahavarat tilikauden lopussa	96,5	101,4	140,0	38,6	43,6
Rahavarat tilikauden alussa	76,1	96,5	96,5	0,0	20,4

Investointien tulorahoitus-%
45 % (tavoite 39 %)

- Toiminnan rahavirran ennustetaan toteutuvan budjetoitua heikompana erityisesti vuosikatteen takia.
- Tulorahoituksen korjauserissä toiminnan rahavirrasta oikaistaan pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja -tappiot sekä pakollisten varausten muutokset.
- Investointien rahavirran ennuste alittuu pääosin alhaisempien investointimenojen takia. Investointeja käsitellään tarkemmin seuraavalla dialla.
- Rahoituksen rahavirran ennustetaan toteutuvan budjetoitua parempana antolainauksen muutosten vaikutuksesta.

Investoinnit

Milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP 2026 Enn		Ero
Aineettomat hyödykkeet					
Tietokoneohjelmistojen käyttöoikeudet	0,0	0,0	0,0	✓	0,0
Tietokoneohjelmistojen valmistusarvot	-5,2	-5,5	-5,4	✓	0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	-11,3	0,0	0,0	✓	0,0
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	-13,6	-11,0	-8,6	✓	2,5
Rakennukset	-49,7	-110,3	-97,4	✓	12,9
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-4,5	-82,9	-82,8	✓	0,2
Koneet ja kalusto	-6,3	-10,6	-9,7	✓	0,9
Muut aineelliset hyödykkeet	-0,2	-0,1	-0,1	✓	0,0
Keskeneräiset hankinnat	-112,2	0,0	0,0	✓	0,0
Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	-26,6	-25,8	-5,3	✓	20,5
Investoinnit yhteensä	**-229,6**	**-246,2**	**-209,2**		**37,0**
Rahoitusosuudet	3,7	1,6	1,5	✗	-0,1
Nettoinvestoinnit yhteensä	**-225,9**	**-244,6**	**-207,8**		**36,9**
Pysyvien vastaavien luovutustulot	99,1	43,7	44,1	✓	0,4

- Ennusteessa suurimmat investoinnit kohdentuvat rakennuksiin sekä kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin
- Nettoinvestointien tilinpäätösennuste 207,8 M€ alittaa muutetun talousarvion 36,9 M€. Investointien tulorahoitus-%:n ennuste on 44,6.
- Luovutustulojen ennuste 44,1 M€ ylittää 0,4 M€:lla muutetun talousarvion. Ennusteeseen on päivitetty myytäviä kohteita, esimerkiksi Keskuspaloaseman myynti Pirkanmaan hyvinvointialueelle ja kaupunginhallituksen konsernijaoston päätettäväksi 29.9. tuleva kaupungin ja Tampereen Vuokra-asunnot Oy:n välinen kauppakirja Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy:n osakekannan myymisestä.
- Tarkemmat yksikkökohtaiset analyysit ovat dialla 22

Tulorahoituksen riittävyys

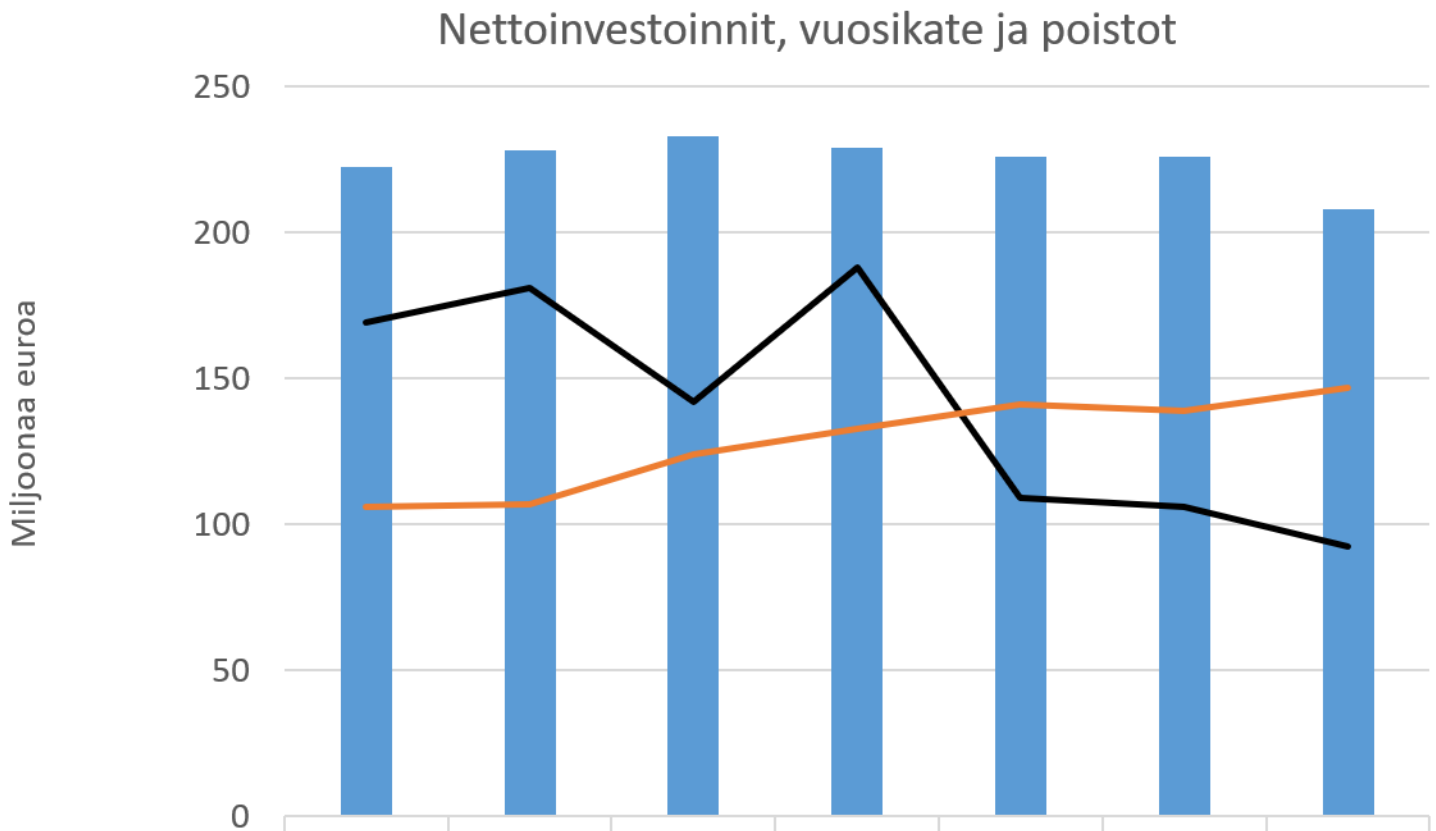

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Enn 2026
Nettoinvestoinnit, milj. euroa	223	228	233	229	226	226	208
Vuosikate, milj. euroa	169	181	142	188	109	106	93
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	106	107	124	133	141	139	147

Vuoden 2024 investoinnit ilman Tampereen Veden yhtiöittämisen vaikutuksia

Lainamäärän kehitys

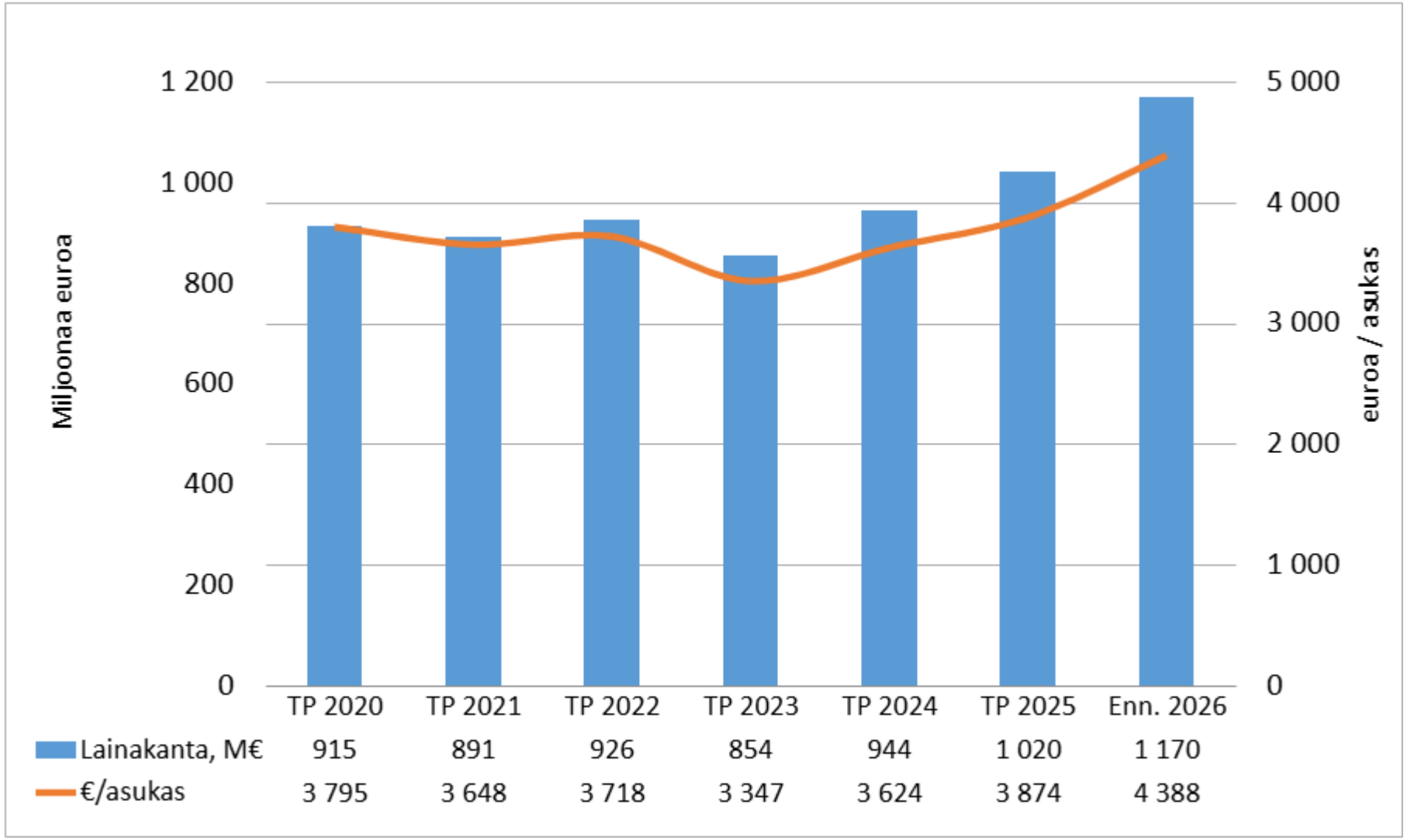

Konserniennuste

Milj. euroa	TP 2025	TP Enn 2026	Muutos
Toimintatuotot	1 021,2	1 086,4	65,2
Toimintakulut	-1 503,2	-1 586,7	-83,5
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	2,9	3,0	0,1
Toimintakate	**-479,1**	**-497,2**	**-18,1**
Verotulot	641,2	673,0	31,8
Valtionosuudet	125,7	144,3	18,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-40,9	-52,8	-11,9
Vuosikate	**246,8**	**267,2**	**20,4**
Poistot ja arvonalentumiset	-265,1	-274,3	-9,2
Tilikauden tulos	**-18,2**	**-7,0**	**11,2**
Tilinpäätössiirrot	0,1	0,5	0,4
Tilikauden verot	-10,2	-15,3	-5,1
Laskennalliset verot	-4,3	-0,5	3,8
Vähemmistöosuudet	-0,6	2,1	2,7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-33,1**	**-20,3**	**12,8**

Investoinnit (netto)
419 M€

Lainat
2 889 M€

- Tilikauden tuloksen ennustetaan toteutuvan 11,2 M€ vertailuvuotta parempana. Konsernin tulosennusteeseen vaikuttaa positiivisesti erityisesti Tampereen Energia –konsernin tulos.
- Toimintakatteen ennustetaan heikentyvän vertailuvuodesta toimintakulujen kasvun myötä. Toimintakulut kasvavat konsernieliminointien jälkeen erityisesti kaupungilla ja Tampereen Energia –konsernilla.
- Vuosikatteen ennustetaan toteutuvan vertailuvuotta parempana kaupungin verorahoituksen kasvun myötä.
- Rahoitustuottojen – ja kulujen muutokseen vaikuttaa erityisesti korkotuottojen lasku.
- Vuosikatteen ennustetaan kattavan poistot ja arvonalentumiset 97 prosenttisesti.
- Investointiennuste on 82,3 M€ vertailuvuotta alhaisempi.
- Lainakannan kasvuksi ennustetaan 179,3 M€.

Poikkeamat talousarvioon, sitovat erät

Käyttötalous

Investoinnit ja Laskelmaosa

TAMPERE.
FINLAND

TAMPERE

Poikkeamat talousarvioon, sitovat erät 1/2

Käyttötalous (1 000 euroa)	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026		Ero
Sivistyspalvelujen palvelualue				
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-428 300	-417 225	✔	11 075
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta				
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-122 282	-121 135	✔	1 147
Kaikkien Tampere -kehitysohjelma	-1 900	-1 600	✔	300
Hiedanranta-kehitysohjelma	-272	-272	✔	0
Elinvoiman palvelualue				
Elinvoima- ja osaamislautakunta				
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-153 978	-159 158	✘	-5 180
Ammatillinen koulutus	273	982	✔	709
Tampereen seudun työllisyysalue	0	0	✔	0
Asunto- ja kiinteistölautakunta				
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	192 359	191 470	✘	-889
Hiedanranta-kehitysohjelma	-1 020	-670	✔	350
Kaupunkiympäristön palvelualue				
Yhdyskuntalautakunta				
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-57 213	-58 298	✘	-1 085
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	-1 247	-1 247	✔	0
Hiedanranta-kehitysohjelma	-500	-300	✔	200
Etelän kasvusuunta -kehitysohjelma	-500	-350	✔	150
Joukkoliikennelautakunta	-38 026	-40 826	✘	-2 800
Konsernihallinto				
ICT-kehittäminen	-10 000	-9 800	✔	200
Tarkastuslautakunta	-432	-432	✔	0
Keskusvaalilautakunta	-260	-260	✔	0
Konsernihallinto (pl. erikseen sitovat erät)	-35 196	-34 395	✔	801
Yhteiset erät	-114 273	-109 146	✔	5 127

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

- Kasvatus- ja opetuslautakunnan säästöjä selittävät mm. varhaiskasvatuksen suunniteltua pienempi palvelutarve, perusopetuksen talouden tasapainottamistoimenpiteet ja ateriapalvelujen laskutusperusteen muutos.
- Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan poikkeamat johtuvat maksutuottojen ylityksistä, henkilöstökulujen säästöistä ja Kaikkien Tampere –kehitysohjelman toteutuksesta.
- Elinvoima- ja osaamislautakunnan poikkeama johtuu pääosin työllisyys- ja kasvupalveluihin kirjattavista työttömyystukien kunnan rahoitusosuuksien 11,5 M€:n ylityksestä.
- Asunto- ja kiinteistölautakunnan toimintakatteen poikkeama johtuu pääosin tuottojen alituksista (pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot).
- Yhdyskuntalautakunnan poikkeama johtuu osin tuottojen alituksista (rakennusvalvonta ja katutilavalvonta) ja osin henkilöstökulujen, palveluostojen ja tarvikekulujen säästöistä.
- Joukkoliikennelautakunnan poikkeama johtuu tuottojen takatuvasta korjauksesta ja voimakkaasta kustannustason noususta.
- Yhteisten erien positiivinen poikkeama selittyy pääosin kunta-alan palkkaratkaisuun varatun määrärahan alituksella sekä Tuomi Logistiikka Oy:n ja Vilusenrinteen osakkeiden myynnillä. Konsernihallinnon talous toteutuu ennakoitua parempana rekrytointien viivästymisen ja palvelujen ostojen säästöjen johdosta.

Poikkeamat talousarvioon, sitovat erät 2/2

Investoinnit (1 000 euroa)	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026		Ero
Sivistyspalvelujen palvelualue				
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-3 517	-3 007	✔	510
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-8 917	-7 327	✔	1 590
Elinvoiman palvelualue				
Elinvoima- ja osaamislautakunta				
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-1 134	-781	✔	353
Ammatillinen koulutus	-1 600	-1 600	✔	0
Asunto- ja kiinteistölautakunta				
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-9 340	-4 770	✔	4 570
Talonrakennushankkeet (pl. Hiedanranta)	-110 289	-97 418	✔	12 871
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	-3 000	0	✔	3 000
Hiedanranta-kehitysohjelma	-3 930	-3 930	✔	0
Kaupunkiympäristön palvelualue				
Yhdyskuntalautakunta				
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-46 200	-47 175	✘	-975
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	-24 795	-30 795	✘	-6 000
Hiedanranta-kehitysohjelma	-800	0	✔	800
Konsernihallinto				
Konsernihallinto (pl. erikseen sitovat erät)	-500	-500	✔	0
Yhteiset erät	-25 408	-5 292	✔	20 116

Laskelmaosa (1 000 euroa)	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026		Ero
Korkotuotot ja -kulut	-6 362	-6 734	✘	-372
Pitkäaikaisten lainojen muutos	149 534	131 451	✔	-18 083

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

- Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan investointiennuste alittaa muutetun talousarvion 1,6 M€, koska kulttuurin soitinhankintojen ja liikuntapalvelujen investointeja on siirtymässä vuodelle 2027.
- Asunto- ja kiinteistölautakunnan talonrakennushankkeiden 12,9 M€ alituksesta 4,0 M€ kohdistuu Tampereen taidemuseon hankkeisiin; 3,5 M€ Peltolammin hyvinvointikeskukseen sekä 1,3 M€ Hatanpään koulun perusparannukseen. Maanomaisuuden investoinneissa ennuste alittaa budjetoidun 4,6 M€, koska osa investoinneista siirtyvät ja osassa kohteista ennakkoon arvioitua pilaantuneen maan poistoa ei ole tarvittu.
- Yhteisten erien investointiennuste alittaa muutetun talousarvion 20,1 M€. Ennusteesta on poistettu varaus Tampereen Särkänniemi Oy:n pääomittamiseen hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti.
- Viiden tähden keskusta –kehitysohjelman investointiennuste ylittää muutetun talousarvion yhteensä 3,0 M€ Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden sekä Pohjoiskannen toteutuksen aikataulumuutosten takia.

Talous ja toiminta yksiköittäin

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Elinvoima- ja osaamislautakunta

Asunto- ja kiinteistölautakunta

Yhdyskuntalautakunta

Joukkoliikennelautakunta

Konsernihallinto ja yhteiset erät

Kehitysohjelmat

Talouden tasapaino-ohjelman toteutuminen

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kasvatus- ja opetuslautakunta, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	26,4	25,0	25,6	✔ 0,6
Toimintamenot	-427,9	-453,3	-442,8	✔ 10,5
Toimintakate	**-401,6**	**-428,3**	**-417,2**	✔ **11,1**
Nettoinvestoinnit	**-1,7**	**-3,5**	**-3,0**	✔ **0,5**

Ero muutettuun talousarvioon, milj. euroa	Toiminta-kate	Netto-investoinnit
Varhaiskasvatus ja esiopetus	✔ 8,1	✔ 0,2
Perusopetus	✔ 3,0	✔ 0,3

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	4 372	4 437	4 336	✔ -101

TAMPERE

TAMPERE. FINLAND

Toimintatuotot

Toimintatuottojen ennuste on 0,6 M€ budjetoitua parempi varhaiskasvatuksen maksutuottojen ja perusopetuksen ulkokuntalaskutuksen takia.

Toimintakulut

Toimintakulujen alitusennuste on 10,5 M€. Suurimmat säästöt syntyvät henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista, mitä selittää mm. varhaiskasvatuksen laskennallisten paikkojen suunniteltua pienempi tarve (noin 220 paikkaa), perusopetuksen talouden tasapainottamistoimenpiteet sekä palvelusetelipäivähoidon hankkeiden viivästyminen ja ateriapalvelujen laskutusperusteen muutos. Myös varhaiskasvatuksen kalustohankinnat toteutuvat suunniteltua pienempinä. Lisäksi kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen avustukset alittuvat indeksijäädytyksen ja arvioitua pienemmän lapsimäärän vuoksi.

Investoinnit (netto)

Investointiennuste on 0,5 M€ muutettua talousarviota pienempi. Poikkeama johtuu varhaiskasvatuksen ennakoimattomien tarpeiden arvioitua pienemmästä toteumasta sekä koulujen ensikertaisen kalustamisen hankinnoissa saavutetuista säästöistä ja investointien osittaisesta siirtymisestä vuodelle 2027.

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Talousarviotavoitteiden toteumat 08/2026

Toteumien selitteet:
+ = toteutuu, +/- = toteutuu osittain, - = ei toteudu, ? = ei voida arvioida

Kasvatus- ja opetuslautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa 11 sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
1	Oppilaiden ja henkilöstön kokemus työrauhasta ja oppimiseen keskittymisestä on parantunut mobiililaitteiden käytön rajoitusten myötä	+/-	Henkilöstön kokemus työrauhan ja oppimiseen keskittymisen parantumisesta vahvistui mobiililaitteiden käytön rajoitusten myötä, mutta oppilaiden kokemukset vaikutuksista olivat vähäisemmät.
4	1.–9.-luokkalaisten kokemus kiusaamisesta on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna	+/-	Kiusaamista kokeneiden osuus väheni 7.–9.-luokkalaisilla, mutta kasvoi 1.–6.-luokkalaisilla. Tavoite siis toteutui yläkouluikäisten, mutta jäi toteutumatta alakouluikäisten osalta.
8	5.- ja 8.-luokkalaisten fyysinen toimintakyky on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna	?	
11	2.-, 7.- ja 9.-luokkalaisten oppimistulokset ovat parantuneet edelliseen vuoteen verrattuna	+	
12	Oppimisen tuen uudistuksen toimeenpanossa ja toimintakulttuurin muutostyössä on onnistuttu esi- ja perusopetuksessa	+	
13	Vieraskielisten oppilaiden suomen kielen osaaminen on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna	+	
14	Tampereen poikkihallinnollinen lukutaito-ohjelma on valmistunut ja lukuintoa vahvistavat toimenpiteet määritelty	+	
17	Kasvatuksen ja opetuksen alueellinen yhdenvertaisuus on vahvistunut tasa-arvorahoituksen kohdennuksella	+	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	?	
46	Varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen muutos on edistynyt	+	
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+	

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

TAMPERE. FINLAND

Kulttuuri-ja vapaa-aikalautakunta,	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	21,4	21,7	21,9	0,3
Toimintamenot	-139,1	-146,1	-144,9	1,2
Toimintakate	**-117,7**	**-124,5**	**-123,0**	**1,4**
Nettoinvestoinnit	**-15,6**	**-8,9**	**-7,3**	**1,6**

Ero muutettuun talousarvioon, milj. euroa	Toiminta-kate	Netto-investoinnit
Kulttuuri	1,2	0,1
Liikunta ja nuoriso	0,2	1,5

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	1 076	1 074	1 062	-12

Toimintatuotot

Toimintatuottojen arvioidaan ylittävän budjetin 0,3 M€, mikä selittyy työväenopiston, filharmonian ja taidemuseon maksutuotoista.

Toimintakulut

Toimintakulujen ennustetaan alittuvan 1,2 M€ henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen säästöjen vuoksi. Säästöt johtuvat mm. alkuvuoden aikana täyttämättä jääneistä vakansseista sekä Kaikkien Tampere -kehitysohjelman toteutuksesta.

Investoinnit (netto)

Investointien ennustetaan toteutuvan 1,6 M€ budjetoitua pienempinä kulttuurin soitinhankintojen ja liikuntapalvelujen investointien toteumasta johtuen. Investoinnit siirtyvät vuodelle 2027.

TAMPERE

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Talousarviotavoitteiden toteumat 08/2026

Toteumien selitteet:
+ = toteutuu, +/- = toteutuu osittain, - = ei toteudu, ? = ei voida arvioida

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa 11 sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
5	Kohtaamispaikkatoiminta on käynnistynyt onnistuneesti eri puolilla kaupunkia	+/-	Tavoitteen toteuttamiseksi suunnitelluista toimenpiteistä viestintään liittyvän toimenpidekokonaisuuden arvioidaan siirtyvän osin seuraavalle vuodelle.
6	Tamperelaisten liikkuminen ja harrastaminen on lisääntynyt keskeisissä kohteissa ja palveluissa edelliseen vuoteen verrattuna	+	
7	Liikunnallisen elämäntavan vahvistamista kuvaavat seurantaindikaattorit on määritelty ja seuranta käynnistynyt	+	
9	Kävijämäärät kulttuurikohteissa ja -palveluissa ovat säilyneet korkealla tasolla	+/-	Tavoitteen kriteeristössä seurataan kymmentä kohdetta, joista kuuden arvioidaan saavuttavan asetetun kävijämäärätason. Neljän kohteen osalta asetetun kävijämäärätason ei arvioida toteutuvan.
10	Kulttuurin keskeiset tilahankkeet ovat edenneet suunnitellusti	+	
14	Tampereen poikkihallinnollinen lukutaito-ohjelma on valmistunut ja lukuintoa vahvistavat toimenpiteet määritelty	+	
28	Kulttuurin alueellista yhdenvertaisuutta on vahvistettu luomalla kaupunginosien kulttuuritoiminnan malli	+	
30	Alueellinen liikunnallinen nuorisotyö ja matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminta Hervannassa on käynnistynyt onnistuneesti	+	
43	Tampereen asemaa kulttuurin ja taiteen kaupunkina on vahvistettu käynnistämällä Muumeihin liittyvät kansainväliset toimenpiteet ja tuotteistus	+	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	?	
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+	

Elinvoima- ja osaamislautakunta

Elinvoima ja osaamislautakunta, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	180,5	193,0	186,6	✗ -6,5
Toimintamenot	-317,6	-345,3	-343,4	✓ 1,9
Toimintakate	**-137,2**	**-152,3**	**-156,8**	✗ **-4,6**
Nettoinvestoinnit	**-2,1**	**-2,7**	**-2,4**	✓ **0,4**

Ero muutettuun talousarvioon, milj. euroa	Toiminta-kate	Netto-investoinnit
Lukiokoulutus	✓ 0,1	✓ 0,3
Ammatillinen koulutus	✓ 0,6	✓ 0,0
Työllisyys- ja kasvupalvelut	✗ -5,2	✓ 0,1
Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka	✗ 0,0	-
Tampereen seudun työllisyysalue	✓ 0,0	-

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	2 100	2 049	2 024	✓ -25

TAMPERE

TAMPERE. FINLAND

Toimintatuotot

Tampereen seudun työllisyysalueen toimintatuottojen ennuste on 8,9 M€ budjetoitua pienempi. Jäsenkuntien maksuosuus tasataan tilinpäätöksessä vastaamaan toiminnasta aiheutuvia kuluja.

Toimintakulut

Lukiokoulutuksen toimintakulujen ennustetaan toteutuvan lähes budjetoidusti.

Ammatillisen koulutuksen toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 0,9 M€ suunniteltua huonompana, mikä johtuu pääosin vuokrakuluista ja palvelujen ostoista.

Työllisyys- ja kasvupalvelujen toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 5,2 M€ suunniteltua heikompana pääosin kunnan rahoitusosuuden työttömyystuista ylittäessä 11,5 M€ budjetoidun. Palvelujen ostoihin sisältyvän työllisyysalueen maksuosuuden ennustetaan alittuvan 4,3 M€. Henkilöstökulujen ennustetaan toteutuvan 0,5 M€ suunniteltua pienempinä.

Tampereen seudun työllisyysalueen toimintakulujen ennuste on 8,9 M€ budjetoitua pienempi henkilöstökulujen 1,5 M€, palvelujen ostojen 1,9 M€ sekä tukien ja avustusmenojen 5,5 M€ alituksista johtuen.

Investoinnit (netto)

Lukiokoulutuksen investointien ennustetaan toteutuvan 0,3 M€ sekä työllisyys- ja kasvupalvelujen 0,1 M€ suunniteltua pienempinä.

ELINVOIMA- JA OSAAMISLAUTAKUNTA

Talousarviotavoitteiden toteumat 08/2026

Toteumien selitteet:
+ = toteutuu, +/- = toteutuu osittain, - = ei toteudu, ? = ei voida arvioida

Elinvoima- ja osaamislautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa kymmenen sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
15	Ammatillisen tutkinnon on suorittanut vähintään 2900 opiskelijaa ja tutkinnon osia vähintään 1000 opiskelijaa	+/-	Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta tutkinnon suorittaneiden osalta, mutta toteutuvan tutkinnon osan/osia suorittaneiden osalta.
16	Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus oppivelvollisina aloittaneista opiskelijoista on saavuttanut tavoitetason	+/-	Tavoitteessa seurataan v. 2022 aloittaneiden opiskelijoiden valmistumista. Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta lukiokoulutuksen osalta, mutta toteutuvan ammatillisen koulutuksen osalta.
34	Yritys- ja työnantajapalveluja on vahvistettu yhden luukun periaatteella	+	
35	Ammatillisen koulutuksen kysyntälähtöisyyttä on parannettu ottamalla käyttöön uudistettu koulutustarjonnan ennakointi- ja suunnitteluprosessi	+	
37	Datan hyödyntämistä työllisyys- ja kasvupalvelujen tiedolla johtamisessa ja päätöksenteossa on vahvistettu	+	
38	Osaajahoukuttelun kohdemaamallin ja kansainvälisten tamperelaisten palvelupolkujen kehittäminen ovat edistyneet tavoitellun aikataulun mukaisesti	+	
39	Puolustusteollisuuden kärkitoimenpiteet ovat käynnistyneet onnistuneesti ja vastuullisuus-vaikuttavuusarviointi on toteutettu	+	
40	Siruohjelma II:n kärkitoimenpiteet ovat käynnistyneet onnistuneesti	+	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	?	
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+/-	Säästötavoitteen arvioidaan jäävän asetetusta tasosta (ennuste 3,5 milj. euroa, tavoite 3,8 milj. euroa).

TYÖLLISYYSJAOSTO

Talousarviotavoitteiden toteumat 08/2026

Toteumien selitteet:
+ = toteutuu, +/- = toteutuu osittain, - = ei toteudu, ? = ei voida arvioida

Työllisyysjaostolle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa kolme sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
33	Työllisyyden edistämisen ekosysteemipohjainen kumppanuusmalli on rakennettu ja vakiinnutettu	+	
36	Työnvälitystä on kehitetty vastamaan työmarkkinoiden tunnistettuihin työvoimatarpeisiin	+	
41	Työnhakijoiden työmarkkinavalmiuksia ja osaamista on parannettu vaikuttavilla työllistymistä edistävillä ja tukevilla palveluilla	+	

Asunto- ja kiinteistölautakunta

Asunto- ja kiinteistölautakunta, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	293,4	291,5	291,0	✗ -0,6
Toimintamenot	-89,4	-100,2	-100,2	✓ 0,0
Toimintakate	**204,0**	**191,3**	**190,8**	✗ **-0,5**
Nettoinvestoinnit	**-108,3**	**-126,6**	**-106,1**	✓ **20,4**

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	60	63	61	✓ -2

TAMPERE

TAMPERE. FINLAND

Toimintatuotot

Pysyvien vastaavien myyntivoittojen ennustetaan olevan 3,7 M€ suunniteltua heikommat. Maankäyttösopimuskorvausten ennustetaan olevan 0,3 M€ suunniteltua heikommat. Muiden toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 0,8 M€ suunniteltua suurempina ja myyntituottojen 0,3 M€ suunniteltua suurempina.

Toimintakulut

Pysyvien vastaavien myyntitappioiden ennustetaan olevan 0,7 M€. Palvelujen ostojen ennustetaan ylittyvän 1,2 M€ ja vuokrakulujen alittuvan 2,0 M€

Investoinnit (netto)

Nettoinvestointien ennuste pl. erikseen sitovat erät (maan esirakentaminen ja maan hankinta) on 4,6 M€ suunniteltua pienempi. Talonrakennushankkeiden ennuste on 12,9 M€ suunniteltua pienempi. Hiedanrannan kehitysohjelman investointien ennustetaan toteutuvan suunnitellusti. Viiden tähden keskusta –kehitysohjelman investointien ennustetaan toteutuvan 3,0 M€ suunniteltua pienempänä.

TAMPERE. FINLAND

Talonrakennushankkeet

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

- Peltolammin hyvinvointikeskus –hankkeen määrärahan ennustetaan alittuvan vuonna 2026 3,5 M€ toteutussuunnittelun ja rakennustöiden aloituksen siirtymisen takia.
- Tampereen taidemuseon hankkeiden ennustetaan alittuvan 4,0 M€ rakennustöiden aloituksen siirtymisen takia.
- Hatanpään koulun perusparannuksen ennustetaan alittuvan 1,3 M€.
- Ahvenisjärven koulun hankerahan ennustetaan alittuvan 1,0 M€.
- Liisankallion väestönsuojan määräraha on ylittymässä 0,3 M€ ja Rauhaniemen saunan määräraha 0,2 M€.

TAMPERE

ASUNTO- JA KIINTEISTÖLAUTAKUNTA

Talousarviotavoitteiden toteumat 08/2026

Toteumien selitteet:
+ = toteutuu, +/- = toteutuu osittain, - = ei toteudu, ? = ei voida arvioida

Asunto- ja kiinteistölautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa kahdeksan sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
2	Asunnottomuus kokonaisuutena on vähentynyt ja pitkäaikaisasunnottomuus on kääntynyt laskuun yhteistyössä sidosryhmien kanssa	?	
24	Kaikissa kaupungin perusparannushankkeissa ja purkua sisältävissä hankkeissa on tehty rakennusosien ja materiaalien uudelleenkäyttökartoitus	+/-	Kartoitusten toteuttaminen pienissä hankkeissa ei ole kaikissa tilanteissa taloudellisesti järkevää. Kaikissa yli 1 milj. euron euron hankkeissa kartoitukset ovat toteutumassa.
25	Asuntotuotannon monipuolisuutta on edistetty toteuttamalla kohtuuhintaista asumista asunto- ja maapolitiikan linjausten mukaisesti1	+	
26	Yhtiömuotoiseen asumiseen on asetettu haettavaksi avoimessa menettelyssä tai neuvottelumenettelyssä tontteja 100.000 kem2	+	
27	Asemakaavoituksella on mahdollistettu vuosittain keskimäärin 150 pientalon rakentaminen ja pientalotontteja on luovutettu vähintään 80 kpl	+/-	Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta tontinluovutuksen osalta, mutta toteutuvan asemakaavoituksen osalta.
29	Asukkaiden osallistumista oman asuinalueen kehittämiseen on edistetty toteuttamalla kaupunkilaisten ideoita viihtyisyyden parantamiseksi kaupunginosakehittämisen kohdealueilla	+	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	?	
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	-	Säästötavoitteen arvioidaan jäävän asetetusta tasosta (ennuste 0,2 milj. euroa, tavoite 0,7 milj. euroa). Myös lautakunnan toimintakate-ennuste on talousarviota heikompi.

Yhdyskuntalautakunta

TAMPERE. FINLAND

Yhdyskuntalautakunta, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	33,8	36,1	33,3	✗ -2,7
Toimintamenot	-88,4	-95,5	-93,5	✓ 2,0
Toimintakate	**-54,6**	**-59,5**	**-60,2**	✗ **-0,7**
Nettoinvestoinnit	**-66,7**	**-71,8**	**-78,0**	✗ **-6,2**

Ero muutettuun talousarvioon, milj. euroa	Toiminta-kate	Netto-investoinnit
Kaupunkiympäristön suunnittelu	✗ -1,7	✓ 0,0
Kaupunkiympäristön rakentaminen	✓ 0,4	✗ -1,0
Kestävä kaupunki	✓ 0,2	✓ 0,0
Strateginen hankekehitys	✓ 0,3	✗ -5,2

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	348	357	350	✓ -7

TAMPERE

Toimintatuotot

Toimintatuottojen ennuste 2,7 M€ budjetoitua pienempi, josta rakennusvalvonnan ennuste 2,0 M€ (rakentamisen vaimeus), pysäköintivirhemaksujen ennuste 0,5 M€ (tarkastajia 3 htv:ia viime vuotta vähemmän) ja katutilavalvonnan ennuste 0,2 M€ (katutilaa käyttävien suurten rakennuskohteiden lukumäärä viime vuotta pienempi).

Toimintakulut

Toimintakulujen ennuste on noin 2,0 M€ budjetoitua pienempi, josta henkilöstökulujen alitusennuste on 0,25 M€ (täyttämättömät vakanssit), palveluostojen alitusennuste 0,4 M€ (mm. asemakaavoitus ja passiivinen tietoverkkoinfra), sähkön ostojen alitusennuste 0,7 M€ ja kehitysohjelmien alitusennuste 0,5 M€ (hankintojen siirtyminen).

Investoinnit (netto)

Nettoinvestointien ennuste on 6,2 M€ budjetoitua suurempi, josta 5,2 M€ johtuu kehitysohjelmien ylityksestä (Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden rakentamisaikataulun lyhentäminen, josta 6,0 M€ ylitys. Hiedanrannan infratöiden siirtyminen, josta 0,8 M€ säästö). Ylityksestä 1,0 M€ johtuu perustoiminnan kohteista, mm. Hatanpään puistokujan muutokset ja laajuuden lisääntyminen 0,3 M€. Pirkkala-Linnainmaa ratikan rinnakkaishankkeiden sisällön muutokset (HSM) 0,45 M€, joihin ei talousarviossa varauduttu. Irjalankadun peruskorjauksen loppuunsaattaminen konkurssiin menneen urakoitsijan jälkeen uuden urakoitsijan toimesta 0,4 M€, jonka tarjoushinta arvioitiin vuosisuunnitelmassa liian alhaiseksi. Ara-kohteiden valtionapuennusteen pienennys 0,1 M€. Investointeja on sopeutettu siirtämällä 17 aloittamatonta kohdetta tuleville vuosille.

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA

Talousarviotavoitteiden toteumat 08/2026

Toteumien selitteet:
+ = toteutuu, +/- = toteutuu osittain, - = ei toteudu, ? = ei voida arvioida

Yhdyskuntalautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa yhdeksän sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
18	Seuranta-aineisto kaupungin aiheuttamien luontovaikutusten todentamiseksi on määritelty	+	
19	Kestävien liikkumismuotojen suhteellinen kulkutapaosuus on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	+	
20	Raitiotien Pirkkala-Linnainmaa jatko-osuuden rakentaminen on edennyt tavoitellun aikataulun mukaisesti	+	
23	Valtion raidereformin osalta on tehty tarvittavat päätökset lähijunaliikenteen kehittämiseksi kaupunkiseudulla sekä Tampereella 2030-luvulla ja seisakkeiden toteuttamista on edistetty MAL-sopimuksen mukaisesti	+	
27	Asemakaavoituksella on mahdollistettu vuosittain keskimäärin 150 pientalon rakentaminen ja pientalotontteja on luovutettu vähintään 80 kpl	+/-	Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta tontinluovutuksen osalta, mutta toteutuvan asemakaavoituksen osalta.
31	Keskustan kävijämäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	?	
32	Rakentamisen aikaisten haittojen hallintaa keskustan infrahankkeissa on parannettu häiriötilanteiden minimoimiseksi	+/-	Häiriötilanteisiin on kyetty reagoimaan korjaavilla toimenpiteillä. Toimenpiteiden vaikutusta viivästyksiin ja matka-aikoihin on kuitenkin mittausdatan perusteella vaikea yksiselitteisesti osoittaa rakenteilla olevilla katuosuuksilla.
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	?	
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+/-	Säästötavoitteen arvioidaan toteutuvan (ennuste 3,1 milj. euroa, tavoite 2,8 milj. euroa). Lautakunnan toimintakate-ennuste on kuitenkin talousarviota heikompi.

Joukkoliikennelautakunta

TAMPERE. FINLAND

Joukkoliikennelautakunta, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	76,9	78,1	75,8	✗ -2,3
Toimintamenot	-113,6	-116,1	-116,6	✗ -0,5
Toimintakate	**-36,7**	**-38,0**	**-40,8**	✗ **-2,8**
Nettoinvestoinnit	**0,0**	**-**	**-**	**-**

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	27	28	27	✓ -1

Toimintatuotot

Toimintatuottojen ennustetaan alittuvan 2,3 M€ johtuen Kelan koulumatkalippujen kauden 7/23-7/25 takautuvasta korjauksesta.

Toimintakulut

Toimintakulujen ennustetaan ylittyvän 0,5 M€ johtuen epävarman maailmantilanteen aiheuttamasta kustannustason voimakkaasta noususta.

Investoinnit (netto)

Ei investointeja.

TAMPERE

KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNTA

Talousarviotavoitteiden toteumat 08/2026

Toteumien selitteet:
+ = toteutuu, +/- = toteutuu osittain, - = ei toteudu, ? = ei voida arvioida

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle asetettiin vuoden 2026 talousarviossa viisi sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
21	Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 3 % edelliseen vuoteen verrattuna	-	Matkustajamäärä on kasvanut 1,7 % vuoteen 2025 verrattuna. Vaikka matkustajamäärän kasvu on jatkunut, 3 % tavoitetasoa ei tulla saavuttamaan.
22	Superbussien toteuttamissuunnitelmat ovat valmistuneet	+	
23	Valtion raidereformin osalta on tehty tarvittavat päätökset lähijunaliikenteen kehittämiseksi kaupunkiseudulla sekä Tampereella 2030-luvulla ja seisakkeiden toteuttamista on edistetty MAL-sopimuksen mukaisesti	+	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	?	
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+/-	Säästötavoitteen arvioidaan jäävän asetetusta tasosta (ennuste 2,4 milj. euroa, tavoite 2,8 milj. euroa).

Konsernihallinto ja yhteiset erät

Konsernihallinto ja yhteiset erät, milj. euroa	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Toimintatulot	40,8	25,2	28,9	3,6
Toimintamenot	-183,1	-180,3	-177,0	3,3
Toimintakate	**-142,2**	**-155,0**	**-148,1**	**6,9**
Nettoinvestoinnit	**-31,3**	**-31,1**	**-11,0**	**20,2**

Ero muutettuun talousarvioon, milj. euroa	Toiminta-kate	Netto-investoinnit
Kaupungin yhteiset erät	5,9	20,1
Konsernihallinto	1,0	0,1

Hr-tunnusluvut	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Henkilötyövuodet (htv)	371	322	309	-13

TAMPERE

TAMPERE. FINLAND

Toimintatuotot

Toimintatuottojen ennuste poikkeaa Tuomi logistiikan ja Vilusenriteen osakkeiden myyntien vuoksi positiivisesti yhteensä 3,6 M€.

Toimintakulut

Konsernihallinnon toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 3,3 M€ muutettua talousarviota parempana. Talousarvioon varattu määräraha paikallisesti neuvoteltavien palkankorotusten kattamiseen jää osin käyttämättä. Lisäksi osuus verotuskustannuksiin toteutuu hieman budjetoitua pienempänä. Alitusta selittää myös alhaisempi palveluiden hankintakustannus.

Konsernihallinnon ennusteen arvioidaan toteutuvan 1,0 M€ talousarviota parempana rekrytointien ja projektien käynnistymisen viivästymisen sekä palvelujen ostojen säästöjen seurauksena.

Yhteisten erien ennusteen arvioidaan toteutuvan 5,9 M€ talousarviota parempana. Ennustetta parantavat erityisesti Tuomi Logistiikka Oy:n ja Vilusenrinteen osakkeiden myynneistä saatavat 3,6 M€:n toimintatuotot, palkankorotusvarauksen osittainen käyttämättä jääminen 3,0 M€ sekä Tredun lisärahoitus -1,2 M€.

Investoinnit (netto)

Konsernihallinnon investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Yhteisten erien investointien ennustetaan alittavan talousarvion 21,1 M€, mikä johtuu Tampereen Särkänniemi Oy:n pääomittamiseen varatun apportti- ja SVOP-sijoituksen toteutumatta jäämisestä kuluvan vuoden aikana.

Talousarviotavoitteiden toteumat 08/2026

Toteumien selitteet:
+ = toteutuu, +/- = toteutuu osittain, - = ei toteudu, ? = ei voida arvioida

Vuoden 2026 talousarviossa kaupunginhallitukselle asetettiin kymmenen sitovaa toiminnan tavoitetta. Näistä kuusi tavoitetta ovat kaupunkitasoisia (44, 45, 47, 49, 50 ja 51). Tavoitteiden eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Nro	Talousarviotavoite 2026	Toteuma	Poikkeama
3	Tampereen keskustan turvallisuuden kehittämisryhmän määrittämät toimenpiteet ovat edenneet yhteistyössä sidosryhmien kanssa	+	
42	Tampere on Suomen suositelluin opiskelukaupunki	-	Kevään 2026 tutkimuksen mukaan Tampere on Suomen toiseksi suositelluin opiskelukaupunki (absoluuttinen suosittelijamäärä).
43	Tampereen asemaa kulttuurin ja taiteen kaupunkina on vahvistettu käynnistämällä Muumeihin liittyvät kansainväliset toimenpiteet ja tuotteistus	+	
44	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	?	
45	Työntekijäkokemus on pysynyt ennallaan tai parantunut	?	
47	Asiakaskokemus on parantunut 60 prosentissa kaupungin palveluista	?	
48	Digipalveluiden asiakaskokemusta mittaava malli on kehitetty ja mittaus on käynnistynyt	+	
49	Tilikauden tulos on enintään 44,2 milj. euroa alijäämäinen (alkup. TA2026-tavoite 41,4 M€)	-	Tilikauden tulosennuste on 54,4 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 10,2 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi.
50	Investointien tulorahoitus-% on 39 (alkup. TA2026-tavoite 42)	+	
51	Valtuuston hyväksymä talouden tasapaino-ohjelma on edennyt suunnitellusti	+/-	Säästötavoitteen arvioidaan jäävän asetetusta tasosta (ennuste 17,5 milj. euroa, tavoite 18,6 milj. euroa). Toimenpiteet ovat kuitenkin toteutumassa 94 prosenttisesti.

Kehitysohjelmat

TAMPERE. FINLAND

Toimintakate, milj. euroa	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Kaikkien Tampere	-1,9	-1,6	✔ 0,3
Hiedanranta	-1,8	-1,2	✔ 0,6
Viiden tähden keskusta	-1,2	-1,2	✖ 0,0
Etelän kasvusuunta	-0,5	-0,4	✔ 0,2
Yhteensä	**-5,4**	**-4,4**	**1,0**

Investoinnit, milj. euroa	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Hiedanranta	-4,7	-3,9	✔ 0,8
Viiden tähden keskusta	-27,8	-30,8	✖ -3,0
Yhteensä	**-32,5**	**-34,7**	**-2,2**

- Kaikkien Tampere –kehitysohjelman ohjelmasuunnitelma hyväksyttiin 30.3.2026. Päättyneiden hyvinvoinnin ja Tampere Welcoming City -ohjelmien jatkotoimet ovat edenneet pääosin suunnitellusti. Uusia sisältöjä, kuten kohtaamispaikkoja, on valmisteltu keväällä ja niiden käynnistys painottuu syksyyn. Kehitysohjelman toiminnot eivät ole vielä käynnistyneet täysimääräisesti ja kuluvan vuoden menojen ennustetaan toteutuvan 0,3 M€ budjetoitua pienempinä.
- Hiedanranta -kehitysohjelman alitusennuste on 0,6 M€. Akilan alaisen toiminnan asiantuntijapalveluiden alitusennuste on 0,4 M€.
- Etelän kasvusuunta -kehitysohjelman toimintakatteen alitusennuste 0,15 M€. Toiminta alkuvaiheessa, hankintoja suunnitellaan.
- Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman nettoinvestointien ylitysennuste on 3,0 M€. Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden rakentamisen ylitysennuste on 6,0 M€, sillä rakentamisaikataulua lyhennetään ja teknisistä syistä kalleimmat rakennusosat ovat urakan alkupäässä, mikä keventää v. 2027 investointeja. Pohjoiskannen suunnittelun ja hankekehityksen sekä Veturitallin pilaantuneiden maa-alueiden töiden alitusennusteet ovat yhteensä 3,0 M€.
- Hiedanranta – kehitysohjelman nettoinvestointien alitusennuste on 0,8 M€ (alueen infratyöt siirtyvät eteenpäin).

TAMPERE

Talouden tasapaino-ohjelman toteutuminen

TAMPERE. FINLAND

Tasapaino-ohjelma, yksikkö, milj. euroa	Tavoite	Ennuste		Ero
Kasvatus- ja opetuslautakunta	2,0	2,6	✓	0,5
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	2,8	2,6	✓	-0,2
Elinvoima- ja osaamislautakunta	3,8	3,5	●	-0,3
Asunto- ja kiinteistölautakunta	0,7	0,2	●	-0,5
Yhdyskuntalautakunta	2,8	3,1	●	0,3
Joukkoliikennelautakunta	2,8	2,4	●	-0,4
Konsernihallinto	2,4	2,1	●	-0,3
Kaikki yksiköt	1,4	1,1	●	-0,3
Yhteensä	**18,6**	**17,5**		**-1,1**

Yt-toimenpiteet, yksikkö, milj. euroa	Tavoite	Ennuste		Ero
Kasvatus- ja opetuslautakunta	1,4	1,5	✓	0,1
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	0,6	0,9	✓	0,4
Elinvoima- ja osaamislautakunta	2,2	2,6	✓	0,4
Asunto- ja kiinteistölautakunta	0,1	0,1	✓	0,1
Yhdyskuntalautakunta	1,1	1,1	✓	0,0
Joukkoliikennelautakunta	0,1	0,1	✓	0,0
Konsernihallinto	1,4	1,7	✓	0,3
Yhteensä	**6,9**	**8,1**		**1,2**

Toimenpiteet yhteensä	**25,5**	**25,6**	**0,0**
Ennustettu toteuma-%			**100 %**

TAMPERE

- Talouden tasapaino-ohjelman toteutumista seurataan toimenpidetasolla. Tavoitteena on saavuttaa vuonna 2026 yhteensä 18,6 M€ säästöt. Elokuun ennusteen mukaan säästöistä toteutuu 17,5 M€, mikä vastaa noin 94 prosenttia tavoitteesta. Talouden tasapaino-ohjelman toteutumista arvioidaan kokonaisuutena sekä sopeuttamistoimenpiteiden että talousarvion sitovien taloustavoitteiden toteutumisen perusteella.
- Elinvoima- ja osaamislautakunnan ja konsernihallinnon alitukset johtuvat pääosin siitä, että hankerahoituksen lisäyksestä arvioitu nettosäästö ei toteudu. Joukkoliikennelautakunnan säästötavoite on vaarassa, sillä matkustajamäärien kasvu on jäänyt arvioitua pienemmäksi. Lisäksi kaikille yksiköille asetettu matkustuskustannusten vähentämisen tavoite ei toteudu täysimääräisenä. Asunto- ja kiinteistölautakunnan tavoite jää saavuttamatta, koska maanvuokrasopimusten porrastuksen poistoa ei ole vielä huomioitu alkuvuoden tontinvuokrien uusimisessa, jotka tehtiin vanhojen maapolitiikan linjausten mukaisesti.
- Kasvatus- ja opetuslautakunnan säästöt ylittävät tavoitteen, koska varhaiskasvatuksen ateriapalvelujen tilausjärjestelmän kehittämisestä syntyvät säästöt toteutuvat ennakoitua aiemmin. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kokonaisarvio on positiivinen, koska sitova toimintakate on toteutumassa budjetoitua parempana ja pääosa sopeuttamistoimenpeistä toteutuu.
- Yhdyskuntalautakunnan tasapaino-ohjelman arvioidaan toteutuvan vain osittain, koska toimintakate-ennuste on muutettua talousarviota heikompi. Toimenpiteiden suunniteltua parempi toteuma johtuu pieneläinpäivystyksen kilpailutuksesta saaduilla säästöillä.

- Yt-toimenpiteiden vuoden 2026 säästöt toteutuvat 1,2 miljoonaa euroa suunniteltua isompina, johtuen pääasiassa odotettua lyhyemmistä irtisanomisajoista.
- Kaikki suunnitellut toimenpiteet eivät ole toteutuneet sellaisenaan, vaan säästöjä on saatu esim. muita tyhjiä vakansseja lakkauttamalla.

Henkilöstö

TAMPERE.
FINLAND

TAMPERE

Henkilöstö

TAMPERE. FINLAND

Henkilötyövuodet
Ennuste 2026
8 170
▲ ero TA -161 htv

Henkilöstömenot
Ennuste 2026
484,1 M€
▲ ero TA -11,7 M€

Sairauspoissaolot
1-8/2026
15,07 pv/htv
▲ muutos -0,32 pv/htv
1-8/2025

Työntekijäkokemus (QWL)
4/2026
61 %
▼ muutos -1 %-yks
4/2025

Palkalliset henkilötyövuodet	TP 2025	Muutettu TA 2026	TP Enn 2026	Ero
Sivistyspalvelujen palvelualue	5 448	5 511	5 398	-113
Elinvoiman palvelualue	2 160	2 112	2 085	-27
Kaupunkiympäristön palvelualue	375	385	377	-7
Konsernihallinto	371	322	309	-13
Yhteensä	**8 354**	**8 330**	**8 170**	**-161**

- Palkallisten henkilötyövuosien ennuste alittaa muutetun talousarvion 161 henkilötyövuodella. Alituksia on kaikilla palvelualueilla ja niihin vaikuttavat erityisesti täyttämättömät tehtävät ja viivästyneet rekrytoinnit.
- Perusopetuksen henkilötyövuosien ennustetaan toteutuvan 30 henkilötyövuotta suunniteltua pienempänä.
- Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa henkilötyövuosien ennustetaan toteutuvan 70 henkilötyövuotta suunniteltua pienempinä. Syitä tähän ovat lapsimäärän kääntyminen laskuun sekä henkilöstön sairauspoissaolojen ja niihin liittyvät sijaisuuksien merkittävä väheneminen.
- Pienentynyt henkilötyövuosiennuste näkyy myös henkilöstömenoissa, jossa ennustetaan 11,7 M€ alitusta muutettuun talousarvioon nähden.

- Sairauspoissaolot ovat vähentyneet lähes kaikissa diagnoosiluokissa. Esihenkilön lupakäytännön vahvistaminen näyttäytyy toimivana. Myös työterveyshuollon kustannukset ovat vähentyneet.
- Syksyllä 2026 toteutetaan kyselyjä seuraavasti: Kunta10-kysely 2.9.-12.10., esihenkilöarviointi 23.9.-14.10 ja työntekijäkokemuskysely 21.10.-4.11.

TAMPERE

TAMPERE.
FINLAND

Kiitos

TAMPERE